

LM-sak 8.6.1/2019 Tariffpolitisk uttalelse

Landsstyret innstiller for landsmøtet:

Landsmøtet vedtar «Tariffpolitisk uttalelse»

Tariffpolitisk uttalelse

FOs tariffpolitikk har mål om et trygt arbeidsliv og en solidarisk og rettferdig fordeling. Vi vil sikre likelønngjennom å jobbe for hele og faste stillinger, verdsetting av kvinnedominerte yrker, uttelling for utdanning og lik lønn for likeverdig kompetanse. FO vil forsvare og videreutvikle velferdsstaten. Vi jobber for å opprettholde fagbevegelsen som en sterk og nødvendig kraft i samfunnet. Et velfungerende trepartssamarbeid er en forutsetning for vekst og omstilling i Norge. Et samordnet og solidarisk avtalesystem med sterk sentral lønnsdannelse er viktig for å oppnå dette. FO kjemper mot uthuling og svekkelse av arbeidsmiljøloven. Den er et avgjørende virkemiddel for å opprettholde rimelig balanse i styrkeforholdet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere har avgjørende kompetanse for å sikre velferdsstatens tjenester. Denne kompetansen må verdsettes gjennom gode og rettferdige lønns- og arbeidsvilkår. Velferdsstatens tjenester er et offentlig ansvar.

Likelønn

Frontfagsmodellen er nødvendig for å ivareta bærekraften i konkurranseutsatt sektor og for å kunne føre en samordnet og solidarisk lønnspolitikk. Frontfagsmodellen skal ikke være til hinder for strukturelle grep som fremmer likelønn. Det må være rom for å gi kvinnedominerte grupper i offentlig sektor et likelønnsloft.

Utviklingen av likelønn går for sakte. Kvinner har gjennomgående lavere lønn enn menn. Kvinnedominerte yrker lønnes lavere enn mannsdominerte yrker med tilsvarende utdanningslengde. Det er fortsatt relativt flere kvinner enn menn som er lavtlønte og lønnsforskjellen mellom de lavest lønte og resten av arbeidslivet øker. Arbeidslivets parter og myndighetene må ta grep for å sikre at tempoet i utviklingen øker betraktelig. Økonomisk selvstendighet er en forutsetning for likestilling. Det må bli slutt på at manglende verdsetting av kvinnedominerte områder, særlig i helse- og sosialsektoren, fører til en vedvarende ulikelønn i Norge. Utdanning og kompetanse skal gi lønnsmessig uttelling. Det skal gis uttelling for utdanning på alle nivåer, i tillegg til realkompetanse og ansiennitet. Det skal gis lønnsmessig uttelling for ansvar og lederskap.

Det er nødvendig med særskilte tiltak og virkemidler. Det er viktig med en treffsikker likelønnsprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg. Dette må understøttes av strukturelle tiltak mot kjønnsdelingen og for mer likestilling, blant annet gjennom et forpliktende trepartssamarbeid.

Pensjon

Et inkluderende arbeidsliv innebærer tilrettelegging i alle livsfaser. En god personalpolitikk handler først og fremst om en god arbeidslivspolitik der arbeidsmiljø, arbeidsbetingelser, verdsetting og utviklingsmuligheter medvirker til at arbeidstakere har mulighet til å stå i arbeid fram til pensjonsalder

47
48 Folketrygden, AFP og tjenstepensjonsordningene må sikre en trygg og verdig
49 alderdom for alle. Pensjonsopptjening skal skje fra første krone. Uføres
50 alderspensjon må stå i et rimelig forhold til arbeidsføres alderspensjon. Studier skal
51 godskrives med pensjonspoeng.

52
53 Levealdersjusteringen som ble innført med pensjonsreformen skal følges nøye. Det
54 må vurderes om den på sikt fører til så store ulikheter i pensjonsnivå at det blir
55 uforenlig med et solidarisk samfunn.

56
57 Påslagsordningen som er avtalt i offentlig sektor må hensynta behovene til de ulike
58 arbeidstakergruppene og evalueringen som skal gjennomføres innen 1.1.2030 må
59 spesielt vurdere konsekvensene for de som har behov for å gå av tidlig.
60 Arbeidstakere med behov for særaldersgrense må ivaretas.

61
62 Tjenstepensjon skal være for alle og mest mulig lik uavhengig av sektor. Alle
63 ansatte skal sikres pensjonsopptjening fra første krone.

64 65 **Arbeidstid**

66 Normalarbeidsdagen er et viktig prinsipp for arbeidstidsregulering. En regulert
67 normalarbeidsdag skal sikre lønnsmessig kompensasjon for ubekvem arbeidstid. FO
68 ønsker en arbeidstidsreduksjon hvor målet er 6 timers normalarbeidsdag / 30 timers
69 uke med full lønnskompensasjon.

70
71 Alternative arbeidstidsordninger skal ha minst like gode vilkår som ordinære
72 arbeidstidsordninger. Fagforeningene skal forvalte innstillingsretten sentralt. Det
73 stilles krav om strenge faglige begrunnelser og at hensynet til helse, miljø og
74 sikkerhet er ivaretatt ved innføring av alternative arbeidstidsordninger. All arbeidstid
75 der arbeidstaker står til disposisjon for arbeidsgiver skal telle som arbeidstid fullt ut
76 og lønnes deretter.

77
78 FO skal verne om normalarbeidsdagen slik at alle har forutsigbarhet og nødvendig
79 balanse mellom arbeid og fritid. FO skal arbeide for gode arbeidstidsordninger i alle
80 sektorer. FO skal arbeide for at tillitsvalgte har reell innflytelse på arbeidstiden.

81 Alternative arbeidstidsordninger skal avtales med fagforeninger med innstillingsrett i
82 tråd med Arbeidsmiljøloven. FO jobber for å endre medleverforskriften i tråd med
83 dette. FO ønsker at våre medlemmer som jobber i krevende arbeidstidsordninger
84 skal ha likeverdige vilkår uavhengig av virksomhetens organisering.